

**Plan działania na lata 2007-2008
PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI**

Numer Priorytetu: VI

Nazwa Priorytetu: Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Nazwa Instytucji Pośredniczącej:

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
(WYDZIAŁ EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO)

Adres siedziby: Katowice; ul. Ligonia 46

Telefon: 032 202 41 40

Fax: 032 254 54 71

Adres e-mail: efs@silesia-region.pl

I. Obszary wsparcia

I.1 Preferowane formy wsparcia:

A) Przedmiotem konkursu ogłaszanym w 2007r. w trybie pilotażowym są projekty określone dla Poddziałania 6.1.1, Działania 6.1, Priorytetu VI PO Kapitał Ludzki przyczyniające się do podniesienia poziomu zatrudnienia oraz aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia **niezarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy.

W ramach konkursu można zgłaszać projekty obejmujące swym zakresem:

- identyfikację potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia, w tym m.in. poprzez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania, diagnozowanie potrzeb szkoleniowych oraz możliwości doskonalenia zawodowego w regionie;
- organizację warsztatów oraz szkoleń z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych;
- wsparcie psychologiczno-doradcze osób wchodzących i powracających na rynek pracy;
- realizację programów aktywizacji zawodowej obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia, połączonych z możliwością zapewnienia opieki nad dziećmi lub osobami zależnymi dla osoby uczestniczącej w projekcie: pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe, staże/praktyki zawodowe¹, szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych².

B) Mając na uwadze początkową fazę wdrażania PO KL, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach zamierza realizować w ramach pozostałych konkursów w roku 2008 wszystkie przewidziane w „Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki” typy projektów³.

Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy w ramach Działania 6.1. realizowane będzie poprzez:

¹ Osobom uczestniczącym w stażu lub odbywającym praktyki zawodowe przysługuje miesięcznie stypendium w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia.

² (osobom uczestniczącym w szkoleniach lub kursach przysługuje stypendium w wysokości nie większej niż 4,00 PLN brutto za godzinę uczestniczenia w szkoleniu).

³ Ze względu na brak programu pomocowego, na podstawie którego udzielana będzie pomoc publiczna w ramach PO KL, do czasu jego ukazania się nie będzie możliwa realizacja projektów zawierających elementy pomocy publicznej.

- identyfikację potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia w tym poprzez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania, diagnozowanie potrzeb szkoleniowych oraz możliwości doskonalenia zawodowego w regionie,
- organizację warsztatów oraz szkoleń z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych,
- wsparcie psychologiczno doradcze osób wchodzących i powracających na rynek pracy,
- wspieranie wolontariatu jako etapu przygotowującego do podjęcia zatrudnienia m.in. poprzez, zapewnienie wsparcia szkoleniowego i doradczego dla wolontariusza,
- realizację programów aktywizacji zawodowej obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia, połączonych z możliwością zapewnienia opieki nad dziećmi lub osobami zależnymi dla osoby uczestniczącej w projekcie⁴, pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe, staże/ praktyki zawodowe⁵, szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych⁶, subsydiowanie zatrudnienia.
- wspieranie inicjatyw na rzecz podnoszenia mobilności geograficznej (regionalnej i międzyregionalnej) osób pozostających bez zatrudnienia (w tym zwłaszcza osób zamieszkujących na obszarach wiejskich) m. in. Poprzez dofinansowanie przejazdów z miejsca zamieszkania do miejsca pracy oraz zwrot kosztów zakwaterowania,
- upowszechnienie i promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia oraz metod organizacji pracy) w tym m.in. telepraca, praca w niepełnym wymiarze czasu pracy, praca rotacyjna),
- wsparcie doradczo-szkoleniowe pracownika, który uzyskał zatrudnienie w ramach projektu prowadzące do jego adaptacji w miejscu pracy (wsparcie pomostowe),
- organizowanie kampanii promocyjnych i akcji informacyjnych mających na celu zachęcanie pracodawców do zatrudnienia osób z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
- opracowanie i rozpowszechnianie informacji o ofertach pracy, możliwościach udziału w szkoleniach i stażach oraz innych oferowanych usługach i instrumentach aktywizacji zawodowej) w tym m. in. poprzez zastosowanie nowoczesnych i wielokanałowych technik informacyjnych i komunikacyjnych),
- szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji rynku pracy działających na terenie regionu (z wyłączeniem Publicznych Służb Zatrudnienia), powiązane ze specyfiką zadań realizowanych przez te instytucje na regionalnym rynku pracy,
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno- społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym i lokalnym,
- prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz dotyczących sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy, w tym tworzenie regionalnych obserwatoriów rynku pracy oraz monitoring migracji zarobkowych na terenie regionu.

Uzupełnieniem wsparcia skierowanego do osób będą projekty zakładające:

- projekty służące wzmocnieniu i rozwojowi publicznych służb zatrudnienia w regionie m.in. poprzez szkolenia, doradztwo, badania rynku pracy, w tym:
 - upowszechnienia pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w regionie, m.in. poprzez dofinansowanie zatrudnienia doradców zawodowych i pośredników pracy,
 - szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr PSZ działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych przez nie zadań,
- prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy (w tym w ramach regionalnych obserwatoriów rynku pracy), m.in. w zakresie: przewidywanej sytuacji na rynku pracy wybranych zawodów, sektorów/branż, przewidywanych oczekiwań pracodawców odnośnie pożądanых kwalifikacji i usług szkoleniowych, migracji zarobkowych na terenie regionu.

Poprawie zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób

⁴ Uczestnikowi projektu, po udokumentowaniu poniesionych kosztów można refundować koszty opieki nad dzieckiem/ dziećmi do lat 7 lub osobą zależną w wysokości nie wyższej niż kwota zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

⁵ Osobom uczestniczącym w stażu lub odbywającym praktyki zawodowe przysługuje miesięczne stypendium w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia (właściwa IP/IP2 określi szczegółowe warunki odbywania stażu oraz praktyki zawodowej, biorąc pod uwagę zapewnienie właściwych warunków nabywania umiejętności przez uczestników projektu).

⁶ Osobom uczestniczącym w szkoleniach lub kursach przysługuje stypendium w wysokości nie większej niż 4,00 PLN brutto za godzinę uczestnictwa w szkoleniu (właściwa IP/IP2 określi szczegółowe warunki odbywania szkolenia lub kursu, biorąc pod uwagę zapewnienie właściwych warunków nabywania umiejętności przez uczestników projektu). Osoba pozostająca bez zatrudnienia, zarejestrowana w PUP jako bezrobotna, zobowiązana jest powiadomić PUP o udziale w szkoleniu realizowanym w ramach projektu, w terminie do 7 dni przed rozpoczęciem szkolenia).

bezrobotnych będą służyły projekty systemowe:

- instrumenty i usługi wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr. 99, poz. 1001, z późn. zm.), związane z realizacją następujących form wsparcia:
 - szkoleń,
 - staży/ przygotowania zawodowego w miejscu pracy,
 - prac interwencyjnych,
 - przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności gospodarczej,
 - doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych,
 - doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego⁷.

Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia realizowane będzie w ramach Działania 6.2 poprzez następujące typy projektów:

- wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą (w tym na założenie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej) poprzez zastosowanie następujących instrumentów (jednego lub kilku):
 - doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej, przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości (w tym w formie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej-o ile wszyscy udziałowcy są osobami które rozpoczęły prowadzenie działalności w wyniku uczestnictwa w projekcie realizowanym w ramach przedmiotowego Działania), do wysokości stanowiącej równowartość 40 tys. zł lub 20 tys. na osobę w przypadku spółdzielni lub spółdzielni socjalnej⁸, wsparcie pomostowe w okresie do 6 do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej, obejmujące finansowe wsparcie pomostowe wypłacane miesięcznie w kwocie nie większej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia obowiązującego na dzień wypłacenia dotacji, połączone z doradztwem oraz pomocą w efektywnym wykorzystaniu dotacji (wyłącznie dla osób, które rozpoczęły działalność w ramach danego projektu⁹,
 - promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia poprzez kampanie promocyjno – informacyjne,
 - upowszechnianie dobrych praktyk z zakresu rozwoju przedsiębiorczości.

Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich realizowane będą w ramach Działania 6.3 poprzez następujące typy projektów:

- projekty przyczyniające się do aktywizacji zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich, poprawy zdolności do zatrudnienia oraz rozwoju usług aktywizacyjnych (z wyłączeniem instrumentów objętych zasadami pomocy publicznej),
- wsparcie lokalnych inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych, promujących aktywizację zawodową na poziomie lokalnym,
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym

I.2 Diagnoza sytuacji oraz identyfikacja potrzeb – uzasadnienie preferowanych form wsparcia

Diagnozę sytuacji oraz identyfikację potrzeb w obszarze rynku pracy przeprowadzono w oparciu o dokonaną analizę danych zawartych w:

-regionalnych dokumentach strategicznych („Strategia rozwoju województwa śląskiego na lata 2000-2020”)

-informacjach statystycznych dla województwa śląskiego (dane GUS, US, WUP),

⁷ Wydatki poniesione na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (w tym w ramach prac interwencyjnych) nie mogą przekroczyć wartości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu w okresie jednego roku budżetowego

⁸ Uczestnik projektu, który otrzymał środki finansowe na rozwój przedsiębiorczości (w tym na założenie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej) ma obowiązek dokonać zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami, jeżeli prowadził działalność gospodarczą lub był członkiem spółdzielni socjalnej przez okres krótszy niż 12 miesięcy, albo naruszone zostały inne warunki umowy dotyczące przeznaczenia tych środków.

⁹ Podstawowe wsparcie pomostowe przyznawane jest na wniosek uczestnika projektu składany do beneficjenta (projektodawcy) przez okres do 6 miesięcy liczonych od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej. Jednocześnie w uzasadnionych przypadkach oraz na wniosek uczestnika projektu składany do beneficjenta (projektodawcy) istnieje możliwość przedłużenia podstawowego wsparcia pomostowego nie dłużej niż do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej

-innych badaniach i analizach identyfikujących problemy w województwie śląskim.

W oparciu o zebrane opracowania dotyczące obszaru związanego z Priorytetem VI PO KL można wskazać następujące najważniejsze problemy w województwie śląskim, które będą mogły być rozwiązane przy pomocy finansowej Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy:

1. Niewystarczająca aktywność zawodowa w regionie.

Dane dla województwa śląskiego wskazują, że w I kwartale 2007r. wg BAEL¹⁰ ogólny wskaźnik zatrudnienia ludności województwa śląskiego w wieku produkcyjnym (ludność w wieku produkcyjnym stanowi ponad 65 proc. ogółu mieszkańców województwa śląskiego - 3,1 mln osób) kształtował się na poziomie 57,5%, przy czym wskaźnik ten był wyższy dla mężczyzn (62,5%) niż dla kobiet (52,0%). Wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 15-64 lat wynosił 52,3% (mężczyźni - 59,3%, kobiety - 45,3%). Wysokość przedstawionych mierników jest niższa od ogólnopolskiej.

Od 2003 roku obserwujemy redukcję stanu bezrobocia, zaś dynamika spadku jest z roku na rok coraz wyższa (XII/2002r. - 330,2 tys. bezrobotnych, XII/2004r. - 309,7 tys., XII/2006r. - 229,8 tys.). W końcu czerwca 2007r. w województwie zarejestrowanych było 189,6 tys. bezrobotnych. W poszczególnych powiatach ich liczba wahała się od 1,7 tys. (powiaty bieruńsko - lędziński i rybnicki) do 12,7 tys. (Częstochowa). Na koniec czerwca 2007 r. stopa bezrobocia wyniosła 10,6% i była niższa od ogólnopolskiej (12,4%). Taka wysokość wskaźnika plasuje nasze województwo na czwartym miejscu w Polsce. Chociaż sytuacja na rynku pracy ulega wyraźnej poprawie, to nadal pod względem liczby bezrobotnych województwo zajmuje drugie miejsce w kraju. Malejące bezrobocie nie wiąże się bezpośrednio z dynamicznym wzrostem liczby pracujących. Biorąc za punkt porównań I kwartał kolejnych lat sprawozdawczych stwierdzamy, że znacząco liczba pracujących wzrosła jedynie w roku 2005 (I kw. 04 - 1514 tys., I kw. 2005 - 1616 tys¹¹). Wg BAEL w I kwartale 2007 r. w województwie śląskim pracowało 1657 tys. osób. Dynamika wzrostu pracujących zasobów ludzkich jest niższa od ogólnopolskiej. W związku z tym niezbędne jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez pracy oraz stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie.

2. Dużym problemem pozostaje długotrwale bezrobocie¹¹.

W końcu czerwca 2007r. zbiorowość bezrobotnych kwalifikujących się do tej kategorii stanowiła 64,9% ogółu zarejestrowanych. Wśród długotrwale bezrobotnych zdecydowanie dominują kobiety (63,7%). Zwraca uwagę niski poziom kwalifikacji osób o najdłuższym „stażu na bezrobociu”. Zaledwie 4,2% z nich posiada wykształcenie wyższe, 25,3% ukończyło szkołę średnią, wykształceniem zawodowym legitymuje się 31,8%. Blisko 40 proc. długotrwale bezrobotnych to osoby o najniższym poziomie wykształcenia (gimnazjalne i poniżej - 38,8%). Wśród długotrwale bezrobotnych połowa (51,9%) to osoby, które poszukują zatrudnienia nieprzerwanie ponad 2 lata. Problem długotrwałego bezrobocia jest jedną z najpoważniejszych bolączek śląskiego rynku pracy, co determinuje konieczność podjęcia zdecydowanych działań zmierzających do ograniczenia i niwelacji niekorzystnych skutków tego zjawiska.

3. Rośnie udział kobiet wśród ogółu bezrobotnych.

Na Śląsku pozytywne tendencje spadku bezrobocia dotyczą w największym stopniu mężczyzn. Od 2004r. do czerwca 2007r. bezrobocie kobiet spadło o 61,2 tys. osób, tj. o 34,6%. W tym samym czasie bezrobocie mężczyzn obniżyło się o 74,8 tys., tj. o 50,2%. W końcu czerwca 2007r. bezrobotne kobiety stanowiły 60,9% wszystkich zewidencjonowanych. Sytuację kobiet utrudnia fakt, że - jak wykazano powyżej - częściej od mężczyzn są zagrożone długotrwałym bezrobociem. Wobec takiej diagnozy, niezbędne są szczególne działania zmierzające do poprawy sytuacji kobiet na rynku pracy.

4. Pogarsza się z roku na rok sytuacja osób bezrobotnych z najstarszych grup wiekowych.

W końcu czerwca 2007r. bez pracy pozostawało 69 440 bezrobotnych powyżej 45 roku życia, co stanowiło 36,6% ogółu zarejestrowanych na Śląsku. Wśród bezrobotnych ze starszych grup wiekowych obserwujemy niewielką przewagę mężczyzn. Wiek jest zmienną korelującą z długookresowym bezrobociem. Wśród osób powyżej 45 roku życia aż 62,5% szuka zatrudnienia nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (średnio w województwie analogiczny odsetek wynosi 42,2%). Stąd tak ważne są działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób po 45 roku życia.

5. Brak stażu pracy oraz niski poziom wykształcenia młodych bezrobotnych.

Osoby bez doświadczenia w tej grupie stanowią (63,4%). Stażem pracy do 5 lat legitymuje się 35,5%. Tylko sporadycznie osoby poniżej 25 roku życia posiadają ponad 5 - letnie doświadczenie zawodowe (1,1%). Wśród bezrobotnej młodzieży blisko 28 proc. legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, co niewątpliwie utrudnia wejście na rynek pracy. Wprawdzie spadła wysokość wskaźnika udziału młodzieży w całym bezrobociu (z 24,2% w 2004r. do 16,9% obecnie),

¹⁰ Aktywność Ekonomiczna Ludności w Województwie Śląskim w I kwartale 2007 r., Katowice, 2007r.

¹¹ Mowa o bezrobotnych pozostających w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu prac. Monitorowanie tej kategorii możliwe jest od stycznia 2005 r.

jednakże z BAEL wynika, że stopa bezrobocia młodzieży na Śląsku przybiera wartość wysoką, niespotykaną w innych kategoriach wyodrębnionych ze względu na wiek. W I kwartale 2007r. wysokość stopy bezrobocia dla osób w wieku 20-24 lat – 20,5% (przy wskaźniku zatrudnienia 40,4%), dlatego wsparcie powinno być kierowane do osób młodych, by ich czas pozostawania bez pracy ograniczyć do minimum.

6. Niski poziom kwalifikacji niepełnosprawnych bezrobotnych.

Niezmienne ok. 4 proc. ogółu zarejestrowanych na Śląsku to osoby niepełnosprawne. Zwraca uwagę niski poziom ich kwalifikacji (wykształceniem gimnazjalnym lub niższym legitymuje się ponad 40 proc., zasadniczym zawodowym ok. 37 proc.). Wśród bezrobotnych z tej kategorii występuje nadreprezentacja osób powyżej 45. roku. Uwzględniając kryterium stanu zdrowia stwierdzamy, że większość bezrobotnych niepełnosprawnych (ponad 80 proc.) może podjąć pracę na otwartym rynku, gdyż orzeczono wobec nich lekki stopień niepełnosprawności.

7. Konieczność wsparcia dla powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy.

O konieczności wsparcia PSZ świadczy m.in. fakt, że w Powiatowych Urzędach Pracy i Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach zatrudnionych było na koniec grudnia 2006 roku tylko 88 doradców zawodowych (włącznie z asystentami EURES oraz stażystami) i 203 pośredników pracy (włącznie ze stażystami), co w porównaniu z liczbą bezrobotnych (prawie 190 tys. osób) jest wartością zdecydowanie niewystarczającą. W prowadzeniu aktywnej polityki rynku pracy oraz poprawie jakości świadczonych usług przez publiczne służby zatrudnienia pomocne będą działania z zakresu wsparcia powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie. m.in. poprzez szkolenia i doradztwo.

8. Niski poziom aktywności zawodowej na obszarach wiejskich.

Według danych GUS na terenach wiejskich województwa mieszka 1002,8 tys. osób, co stanowi 21,4% ogółu mieszkańców regionu i 6,8% ludności wiejskiej kraju. Powszechnie utrwalony wizerunek województwa śląskiego, jako regionu silnie zurbanizowanego i uprzemysłowionego nie zupełnie oddaje jego rzeczywisty charakter. W województwie śląskim wśród 167 gmin jest 97 gmin wiejskich, a użytki rolne stanowią ponad połowę obszaru województwa.

Procentowy wskaźnik udziału bezrobotnych zamieszkałych na wsi jest najniższy w Polsce (18,5% ogółu zarejestrowanych na Śląsku, tj. 34,0 tys. osób), jednak biorąc jako 100% tylko powiaty ziemskie stwierdzamy, że odsetek bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie województwa śląskiego wynosi 46%.

Prowadzone badania rynku pracy z uwzględnieniem zmiennej: miasto - wieś, niezależnie od zastosowanej metody, potwierdzają tezę o szczególnie trudnej sytuacji ludności wiejskiej na rynku pracy. Śląskie rolnictwo charakteryzuje się niekorzystną strukturą agrarną i społeczną, polegającą na znacznym rozdrobnieniu struktury gospodarstw (przeciętna powierzchnia indywidualnego gospodarstwa w województwie śląskim wynosi 3,7 ha, natomiast w kraju – 7,0 ha.¹²) i związanym z tym niskim poziomem dochodów większości rolników oraz występowaniu nadwyżek siły roboczej na obszarach wiejskich i związanej z tym bardzo niskiej wydajności pracy. Czynniki te w znacznym stopniu wpływają na istnienie na terenach wiejskich tzw. bezrobocia ukrytego, które jednak, dzięki specyfice funkcjonowania tradycyjnych społeczności wiejskich, nie spowodowało marginalizacji znacznego odsetka ludności. Dodatkowym elementem utrudniającym przeniesienie aktywności zawodowej poza sektor rolniczy jest również poziom wykształcenia i posiadane kwalifikacje, które nie przystają do aktualnych wymogów rynku pracy. Biorąc pod uwagę niski poziom wykształcenia ludności związanej z rolnictwem, wśród podejmowanych działań szczególnego znaczenia nabierają działania ukierunkowane na aktywizację zawodową oraz podniesienie poziomu zatrudnienia mieszkańców obszarów wiejskich, a zwłaszcza nabycie umiejętności zawodowych przydatnych poza rolnictwem. Dlatego niezmiennie ważne jest wspieranie inicjatyw lokalnych na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej w województwie śląskim.

9. Rozwój przedsiębiorczości w województwie śląskim odbiega od trendów ogólnopolskich.

Choć województwo śląskie nadal mieści się w grupie najsilniejszych gospodarczo regionów Polski, to jego pozycja od lat słabnie. Na Śląsku wytwarza się 13,5 proc. produktu krajowego brutto (co daje mu drugie miejsce w kraju po województwie mazowieckim), lecz z roku na roku ten odsetek jest coraz niższy. Jest to efekt problemów, z jakim zmagają się tradycyjny, ciężki przemysł na Śląsku. Szeroko rozumiana przedsiębiorczość oraz tworzenie i rozwój małych i średnich firm, to skuteczny sposób na stymulowanie rozwoju gospodarczego i społecznego regionu oraz łagodzenie problemów rynku pracy. W Polsce umacnia się pozycja sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), wynika to z liczby tych firm, których jest 3,5 mln.¹³ Co roku tworzonych jest w Polsce około 200 tys. nowych przedsiębiorstw. Zdecydowana większość to jednostki małe, o liczbie pracujących nie przekraczającej 49 osób. Niestety z danych GUS za 2006 rok wynika, że wśród działających w regionie 425 tys.

¹² „Bezrobocie rejestrowane na wsi w województwie śląskim”, Wrzesień 2005, opracowanie: Obserwatorium Rynku Pracy, WUP Katowice, s. 5.

¹³ Małe i średnie przedsiębiorstwa w Polsce w warunkach konkurencji. Pozytywy i trudności w rozwoju. Warszawa 2006 r.

podmiotów gospodarki narodowej 76% stanowią osoby fizyczne. Dla porównania w 2003 roku istniało 424 tys. podmiotów gospodarki narodowej (czyli na prawie identycznym poziomie), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 77,8%. Wśród ogółu podmiotów gospodarczych regionu 94,6% stanowiły mikroprzedsiębiorstwa (firmy małe zatrudniające do 9 osób), niespełna 5% to firmy o liczbie pracujących od 10 do 49 osób, a tylko 1% stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające 50 osób i więcej. Sektor MSP odgrywa dominującą rolę w procesie tworzenia nowych miejsc pracy w gospodarce. W związku z tym konieczne jest zbudowanie odpowiednich podstaw i warunków sprzyjających podejmowaniu samozatrudnienia oraz promocji przedsiębiorczości. Największymi barierami w tworzeniu nowych przedsiębiorstw przez osoby odchodzące z pracy w sektorach tradycyjnych jest z jednej strony brak źródeł pozyskiwania kapitału, a z drugiej brak specjalistycznej wiedzy na temat zarządzania przedsiębiorstwem. Mając na uwadze niewielką dynamikę rozwoju sektora MŚP w regionie ważne jest podjęcie działań ukierunkowanych na wspieranie i promocję przedsiębiorczości, w szczególności samozatrudnienia. Odpowiedzią na potrzeby regionalnego rynku pracy będą inicjatywy, których głównym celem jest promocja oraz wspieranie rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy postaw kreatywnych, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Przedstawiona diagnoza województwa śląskiego w obszarze rynku pracy wskazuje, że istnieje konieczność realizacji wszystkich typów projektów wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL. Wsparcie powinno koncentrować się przede wszystkim na wybranych grupach docelowych, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na regionalnym rynku pracy i które zostaną objęte wsparciem w ramach Priorytetu VI. Do grup tych należą w szczególności: długotrwale bezrobotni, kobiety i bezrobotni po 45. roku życia. W następnej kolejności młodzież do 25. roku życia, bezrobotni niepełnosprawni oraz zamieszkali na wsi. Istotnym elementem regionalnej polityki rynku pracy będzie również wsparcie skierowane do PSZ i ich pracowników.

I.3 Cele przewidziane do osiągnięcia w wyniku realizacji wybranych form wsparcia w kontekście celów szczegółowych przyjętych dla danego Priorytetu PO KL

Działanie 6.1. Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia oraz stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie. Planuje się, iż w roku 2008 projekty ukierunkowane na rozwój aktywności zawodowej ukończy ok. 9 570 osób pozostających bez zatrudnienia (11,7% wartości docelowej). Indywidualnymi Planami Działań zostanie objętych w 2008r. ok. 4 240 Beneficjentów Ostatecznych (18% wartości docelowej).

Wysoka jakość świadczonych usług wymaga ustawicznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia, zajmujących się bezpośrednio aktywizacją zawodową osób pozostających bez zatrudnienia (np. doradców zawodowych). Przewiduje się, iż w roku 2008 przeszkolonych zostanie 140 kluczowych pracowników PSZ z regionu śląskiego, co stanowi 39% wartości docelowej.

Działanie 6.2. Promocja oraz wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy postaw kreatywnych, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Zakłada się, iż w wyniku działań projektowych 1 586 beneficjentów ostatecznych założy działalność gospodarczą (16% wartości docelowej).

Działanie 6.3. Podniesienie zdolności do zatrudnienia oraz mobilności przestrzennej i zawodowej osób zamieszkujących na obszarach wiejskich poprzez przygotowanie ich do podjęcia pracy w zawodach pozarolniczych oraz wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich. W 2008 roku planuje się realizację 23 projektów (37% wartości docelowej) obejmujących lokalne inicjatywy m.in. w zakresie promowania aktywizacji zawodowych (w tym projekty szkoleniowe i doradcze dla mieszkańców wsi) czy pobudzania aktywności środowisk lokalnych w kierunku działań zapobiegających marginalizacji obszarów wiejskich.

Ponieważ wybrano do realizacji wszystkie formy wsparcia zawarte w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL, będą one całościowo przyczyniać się do realizacji powyższych celów a to z kolei bezpośrednio wpłynie na osiągnięcie oczekiwanych efektów realizacji Priorytetu VI.

II. Plan finansowy

Plan finansowy na rok 2007

Budżet Priorytetu w podziale na Działania oraz Poddziałania (PLN)

	Ogółem	Budżet państwa	Budżet JST szczebla regionalnego	Budżet JST szczebla lokalnego	Fundusz Pracy	PFRON	Inne
Działanie 6.1	0	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 6.1.1 ¹⁴	0	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 6.1.2	0	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 6.1.3	0	0	0	0	0	0	0
Działanie 6.2	0	0	0	0	0	0	0
Działanie 6.3	0	0	0	0	0	0	0
Projekty innowacyjne ¹⁵	0	0	0	0	0	0	0
Projekty współpracy ponadnarodowej	0	0	0	0	0	0	0
W tym: komponent ponadnarodowy	0	0	0	0	0	0	0
Priorytet ogółem	0	0	0	0	0	0	0

Plan finansowy na rok 2008

Budżet Priorytetu w podziale na Działania oraz Poddziałania (PLN)

	Ogółem	Budżet państwa	Budżet JST szczebla regionalnego	Budżet JST szczebla lokalnego	Fundusz Pracy	PFRON	Inne
Działanie 6.1	131 309 235	17 590 000	159 000	547 740	113 012 495	0	0
Poddziałanie 6.1.1	12 698 340	12 698 340	0	0	0	0	0
Poddziałanie 6.1.2	5 754 895	4 891 660	159 000	547 740	156 495	0	0
Poddziałanie 6.1.3	112 856 000	0	0	0	112 856 000	0	0
Działanie 6.2	16 000 000	16 000 000	0	0	0	0	0
Działanie 6.3	1 800 000	1 800 000	0	0	0	0	0
Projekty innowacyjne ¹⁶	0	0	0	0	0	0	0
Projekty współpracy ponadnarodowej	0	0	0	0	0	0	0
W tym: komponent ponadnarodowy	0	0	0	0	0	0	0
Priorytet ogółem	149 109 235	35 390 000	159 000	547 740	113 012 495	0	0

¹⁴ W 2007 roku nie będzie możliwa realizacja projektów zawierających elementy pomocy publicznej.

¹⁵ Nie dotyczy lat 2007 i 2008

¹⁶ Nie dotyczy lat 2007 i 2008

III. Wskaźniki		
Nazwa wskaźnika produktu	Wartość wskaźnika do osiągnięcia w roku 2008	Docelowa wartość wskaźnika (2013)
Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich		
Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie		
1. Liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania (ogółem/k/m), w tym:	9 570	81 769
- liczba osób w wieku 15-24 lata (ogółem/k/m)	3 115	24 727
- liczba osób w wieku 15-24 lata (ogółem/k/m) zamieszkujących obszary wiejskie	500	3 981
- liczba osób długotrwale bezrobotnych (ogółem/k/m)	1 110	10 283
- liczba osób niepełnosprawnych (ogółem/k/m)	460	2 563
- liczba osób w wieku 50-64 lata (ogółem/k/m)	2 665	16 454
- liczba osób, które zostały objęte Indywidualnym Planem Działania (ogółem/k/m)	4 240	23 568
- liczba osób zamieszkujących tereny wiejskie (ogółem/k/m)	1 110	8 801
2. Liczba kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach realizowanych w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy (ogółem/k/m).	140	352
Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienie		
Liczba osób, które uzyskały środki na podjęcie działalności gospodarczej (ogółem/k/m), w tym:	1 586	9 914
- liczba osób w wieku 15-24 lata (ogółem/k/m)	395	2 473
- liczba osób długotrwale bezrobotnych (ogółem/k/m)	164	1 028
- liczba osób niepełnosprawnych (ogółem/k/m)	41	256
- liczba osób z terenów wiejskich (ogółem/k/m)	140	880
- liczba osób w wieku 50-64 lata (ogółem/k/m)	184	1 152
Działanie 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich		
Liczba projektów wspierających rozwój inicjatyw lokalnych.	23	62

IV. Opis systemu wyboru projektów
IV.1 Projekty systemowe¹⁷
IV.1.1
Tytuł projektu/ Numer i nazwa Działania:
Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych.

¹⁷ W przypadku projektów systemowych realizowanych w ramach Działania 6.1 oraz 7.1 w polu „tytuł projektu” należy podać typ projektów systemowych, w kolejnych pozycjach punktu IV.1.1 należy wymienić projektodawców realizujących dany typ projektów systemowych, podać krótki opis planowanych działań z uzasadnieniem, wymienić grupy docelowe oraz określić szacowany budżet planowany na realizację wybranego typu projektów systemowych wraz z planowanym % udziałem wkładu własnego. Pozycje IV.1.1 i IV 1.2 nie dotyczą projektów innowacyjnych w latach 2007 i 2008.

Beneficjent/ Projektodawca:

Powiatowe Urzędy Pracy z terenu województwa śląskiego

Krótki opis działań planowanych w ramach projektu, w tym projektu współpracy ponadnarodowej i projektu innowacyjnego wraz z uzasadnieniem wyboru:

W ramach projektów systemowych realizowane będą instrumenty i usługi wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.).

Projekty będą realizowane z myślą o poprawie sytuacji osób bezrobotnych. Trzydzieści jeden powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego będzie oferowało zarejestrowanym bezrobotnym wsparcie w postaci:

- szkoleń,
- staży/ przygotowania zawodowego w miejscu pracy,
- prac interwencyjnych,
- przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności gospodarczej,
- doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych,
- doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego¹⁸.

Osoby korzystające z w/w form wsparcia objęte zostaną poradnictwem zawodowym oraz pośrednictwem pracy, co wpłynie na kompleksowość prowadzonych projektów. Powyższe działania zwiększą szansę bezrobotnych na uzyskanie zatrudnienia, a bezrobotnym zainteresowanym prowadzeniem własnego biznesu umożliwią założenie działalności gospodarczej.

Grupy docelowe:

Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne, w tym w szczególności osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienione w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.).

Oczekiwane rezultaty (miękkie i twarde):

Mając na uwadze doświadczenia z wdrażania projektów z poprzedniego okresu programowania można stwierdzić, że projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy będą odpowiadały na zapotrzebowanie rynku pracy. Ich realizacja przyczyni się w znaczny sposób do wzrostu aktywności bezrobotnych objętych wsparciem, umożliwi im zdobycie cenionych przez rynek kwalifikacji oraz doświadczenia. Wymiernym skutkiem projektu będzie objęcie wsparciem około 25 500 osób zarejestrowanych w urzędach pracy.

Sposób i zakres w jakim realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celu/celów szczegółowych i oczekiwanych efektów realizacji (targetów) ustanowionych dla danego Priorytetu PO KL:

Projekty w bezpośredni sposób przyczynią się do osiągnięcia celu Działania 6.1: „Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia oraz stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie”. Jednocześnie w wymierny sposób pozwolą osiągnąć efekty realizacji określone dla Priorytetu VI. Zakładane cele i efekty będą realizowane zgodnie z opisanymi oczekiwanymi rezultatami. W tym najważniejsze jest objęcie wsparciem około 25 500 osób bezrobotnych.

Szacowany budżet projektu (PLN):

Szacowany budżet projektu (PLN)

Działanie 6.1.

Poddziałanie 6.1.3

Całkowita wartość: 112 856 000 PLN

¹⁸ wydatki poniesione na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (w tym w ramach prac interwencyjnych) nie mogą przekroczyć wartości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu w okresie jednego roku budżetowego.

W tym do 10% wkład własny powiatowych urzędów pracy
FP w dyspozycji samorządu województwa (kwota dofinansowania) - 112 605 000 PLN
FP w dyspozycji powiatu - 251 000 PLN

Poddziałanie 6.1.2

Beneficjentem realizującym powyższy projekt będzie Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.

Tytuł projektu

„Publiczne Służby Zatrudnienia: PROFESJONALIZM – SKUTECZNOŚĆ – ZAANGAŻOWANIE”

Projekt będzie realizowany w latach 2008-2010.

Beneficjent/Projektodawca

Beneficjentem realizującym projekt będzie **Wojewódzki Urząd Pracy**.

Natomiast struktura organizacyjna projektu przedstawia się następująco:

- Zespół Projektu utworzony w strukturach Wojewódzkiego Urzędu Pracy będzie odpowiedzialny za realizację całości projektu.

Krótki opis działań planowanych w ramach projektu

DZIAŁANIA PLANOWANE W RAMACH PROJEKTU:

W ramach projektu planowane jest przeszkolenie 355 osób w ramach 9 zakresów tematycznych szkoleń zrealizowanych w 21 edycjach, obejmujących 355 jednostek szkoleniowych. W projekcie realizowane będą następujące tematy szkoleń wynikające z zapisów ustawowych, których ukończenie wpłynie na wzrost kwalifikacji kluczowych poszczególnych specjalistów zatrudnionych w publicznych służbach zatrudnienia oraz na jakość świadczenia usług rynku pracy: „Assessment i Development Center – kompleksowa ocena kompetencji zawodowych i osobowościowych”, „Zasady aplikowania i zarządzania środkami EFS w ramach POKL”, „Doradztwo w określaniu wymagań dotyczących stanowiska pracy zgłoszonego w ofercie pracy do urzędu pracy”, „Metodologia monitorowania rynku pracy”, „Umiejętności negocjacyjne w publicznych służbach zatrudnienia”, „Systemowe rozwiązania w zakresie kształcenia ustawicznego w Polsce”, „Zasady podejmowania indywidualnej działalności gospodarczej w Polsce”, „Partnerstwo lokalne w programach na rzecz osób marginalizowanych społecznie i zawodowo”, „Nowoczesne metody i narzędzia w pośrednictwie pracy”.

UZASADNIENIE WYBORU PLANOWANYCH W RAMACH PROJEKTU DZIAŁAŃ:

W zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy wiedza i umiejętności specjalistów zatrudnionych w urzędach pracy powinna obejmować znajomość nowoczesnych metod i technik pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, rzetelne informacje o systemach kształcenia i doskonalenia zawodowego, możliwościach rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej oraz umiejętności w zakresie przygotowywania programów przeciwdziałających marginalizacji społeczno-zawodowej wybranych grup ludności w regionie, a także monitorowania rynku pracy. Równie istotnym obszarem edukacyjnym jest moduł szkoleniowy dotyczący korzystania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację przedsięwzięć z obszaru rynku pracy. Poprzez kształcenie ustawiczne wiedzę tę trzeba na bieżąco rozwijać, a umiejętności doskonalić.

Projekt powstał w oparciu o zapisy Strategii Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010, która stanowi bazę do tworzenia resortowych programów rozwoju kształcenia ustawicznego celem systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych kadr dla potrzeb społecznych i gospodarczych. Projekt zgodny jest z Regionalnym Planem Działań na Rzecz Zatrudnienia w odniesieniu do Priorytetu „Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy”. Występuje zgodność celów projektu z zapisami „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”, w ramach priorytetów „Edukacja, kultura, mobilność i aktywizacja zasobów ludzkich” i „Integracja społeczna, bezpieczeństwo i zdrowie”. Występuje pełna zgodność z Planem działania na lata 2007-2008, Numer Priorytetu VI odnośnie wymogu ustawicznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia, zajmujących się bezpośrednio aktywizacją zawodową osób pozostających bez zatrudnienia.

Grupy docelowe

Projekt służy wzmocnieniu i rozwojowi publicznych służb zatrudnienia w regionie. Grupa docelowa planowana do objęcia wsparcia to 355 osób zatrudnionych w 31 powiatowych urzędach pracy z terenu województwa śląskiego i Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach. Projekt skierowany jest w szczególności do kadry zarządzającej urzędu, pośredników pracy, doradców zawodowych, specjalistów ds. rozwoju zawodowego, liderów klubów pracy, specjalistów ds. programów, doradców i asystentów EURES oraz innych pracowników działających na rzecz klientów urzędów pracy: osób bezrobotnych, poszukujących pracy i pracodawców.

Oczekiwane rezultaty (miękkie i twarde)

Rezultaty miękkie:

- wzrost motywacji pracowników powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego i

Wojewódzkiego Urzędu Pracy spowodowany uzyskaniem nowej wiedzy, nowych umiejętności pozwalających skuteczniej realizować ofertę usługową skierowaną do klientów urzędów,

- mobilizacja do dalszego rozwoju zawodowego,
- podniesienie poczucia własnej wartości i przydatności zawodowej,
- promocja idei kształcenia ustawicznego.

Rezultaty twarde:

- przeszkolenie 355 pracowników powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w ramach 355 jednostek szkoleniowych, w 9 zakresach tematycznych, 21 edycjach szkoleń,
- przekazanie materiałów szkoleniowych w formie pisemnej i elektronicznej (na pen-drive) dla 355 uczestników szkoleń,
- uzyskanie przez pracowników powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w sumie 355 certyfikatów potwierdzających ukończenie szkolenia, wystawionych przez instytucje szkoleniowe zewnętrzne,
- uzyskanie pozytywnej oceny szkolenia w postaci informacji zwrotnej od 90% uczestników szkoleń.

Sposób i zakres, w jakim realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celu/celów szczegółowych i oczekiwanych efektów realizacji (targetów) ustanowionych dla danego Priorytetu PO KL

Celem projektu jest podniesienie jakości i skuteczności usług świadczonych na rzecz klientów urzędów pracy: osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców, poprzez doskonalenie kwalifikacji zawodowych pracowników powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego i Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Podniesienie kwalifikacji zawodowych realizowane będzie w systemie pozaszkolnym, poprzez udział w szkoleniach zamkniętych, które wpłyną na ukierunkowanie rozwoju zawodowego, stymulowanie innowacyjności i kreatywności pracowników służb zatrudnienia oraz wzrost konkurencyjności, poprawę organizacji pracy, jako efektu zarządzania wiedzą w urzędach pracy. Występuje pełna zgodność celów z Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki Priorytet VI Działanie 6.1 Poddziałanie 6.1.2 w zakresie szkolenia kadr publicznych służb zatrudnienia działających na terenie regionu. Spełniony jest wymóg powiązania szkoleń bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia zadań.

Szacowany budżet projektu (PLN)

Całkowity budżet projektu to: 1 204 647,00 PLN

Budżet projektu w 2008 roku: 425 365,00 PLN

Tytuł projektu

Program monitorowania regionalnego rynku pracy

Projekt będzie realizowany w latach 2008-2010.

Beneficjent/ Projektodawca

Beneficjentem realizującym powyższy projekt będzie **Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach**.

Struktura organizacyjna projektu przedstawia się następująco:

- Zespół Projektu utworzony w strukturze WUP będzie odpowiadał za realizację całości projektu.

Krótki opis działań planowanych w ramach projektu wraz z uzasadnieniem wyboru

DZIAŁANIA PLANOWANE W RAMACH PROJEKTU:

Projekt ma charakter badawczy. Jego realizacja ma się stać odpowiedzią na zidentyfikowane deficyty wiedzy na temat przemian zachodzących na regionalnym i subregionalnych rynkach pracy oraz na temat zapotrzebowania znaczących podmiotów aktywnych na tych rynkach na szczegółową informację. Najważniejsze działania przewidywane w planowanym projekcie będą polegały na:

1. powołaniu grupy ekspertów współpracujących z zarządzającym projektem,
2. identyfikacji podmiotów aktywnych na rynku pracy
3. identyfikacji potrzeb co do zakresu informacji o rynku pracy oczekiwanej przez różne podmioty aktywne na tym rynku,
4. inwentaryzacji dostępnej informacji na temat parametrów rynku pracy oraz identyfikacji braków w tym zakresie,
5. opracowaniu systemu zbierania, przetwarzania i udostępniania danych opisujących rynek pracy i zachodzące na nim zmiany,
6. zaprojektowaniu i przeprowadzeniu serii badań, których celem ma być szczegółowa diagnoza i analiza regionalnego rynku pracy w różnych jego aspektach, w szczególności:
 - charakterystyki zasobów ludzkich,
 - potrzeb gospodarki regionalnej oraz kierunków jej rozwoju,
 - potrzeb edukacyjnych mieszkańców województwa,
 - dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.

7. opracowaniu metodologii prognozowania wybranych istotnych parametrów rynku pracy,
8. działaniach informacyjnych i promocyjnych projektu.

Działania te realizowane będą poprzez:

- analizę danych zastanych
- badania ankietowe i fokusowe
- warsztaty robocze zespołu zarządzającego projektem z ekspertami
- konferencje naukowe
- publikacje w formie wydawnictw książkowych
- promocję w środkach masowego przekazu.
- dystrybucję materiałów promujących projekt.

Całość działań związanych z realizacją badań empirycznych zostanie zlecona zgodnie z ustawą PZP wykonawcom zewnętrznym, którzy będą odpowiedzialni za prawidłowe przeprowadzenie procesów badawczych.

UZASADNIENIE WYBORU PLANOWANYCH W RAMACH PROJEKTU DZIAŁAŃ:

Podstawowym celem proponowanego projektu badawczego jest podniesienie efektywności działań podejmowanych na rynku pracy przez różne instytucje poprzez:

1. stworzenie systemu ciągłego dostarczania aktualnej informacji dotyczącej rynku pracy niezbędnej do prowadzenia polityki rozwoju województwa,
2. prowadzenie badań i analiz dotyczących popytu i podaży pracy w regionie,
3. zdiagnozowanie potrzeb szkoleniowych, zgodnie z potrzebami i specyfiką regionalnego rynku pracy,
4. zbudowanie partnerstwa na rzecz wymiany informacji pomiędzy instytucjami działającymi na regionalnym rynku pracy.

Zgodnie z zapisami PO KL, projekt realizuje wsparcie, które ma na celu: prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy, m.in. w zakresie:

- przewidywanej sytuacji na rynku pracy wybranych zawodów, sektorów/branż
- przewidywanych oczekiwań pracodawców odnośnie pożądanych kwalifikacji i usług szkoleniowych
- migracji zarobkowych na terenie regionu.

Może tym samym być traktowany jako element wspomagający realizację **Zintegrowanych Wytycznych na rzecz Wzrostu i Zatrudnienia**, w tym w szczególności:

- Wytyczna 20. Lepsze dopasowanie się do potrzeb rynku pracy
- Wytyczna 24. Dostosowanie systemów edukacji i szkoleń do nowych wymogów dotyczących kompetencji zawodowych.

Projekt wpisuje się również w realizację zapisów „**Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020**”. Może się przyczynić do urzeczywistnienia jednego z elementów wizji regionu, który mówi że jest to „region o efektywnym i innowacyjnym systemie kształcenia ustawicznego, zorientowanym na różne środowiska i zaspokajającym oczekiwania różnych grup wiekowych ludności oraz aktywnym systemie przekwalifikowań zawodowych zwiększającym mobilność zawodową”. Działania objęte Projektem przyczynią się do realizacji I celu strategicznego „Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego” w priorytecie dziedzinowym „edukacja, kultura, mobilność i aktywizacja zasobów ludzkich”. Działania te są również podporządkowane realizacji priorytetu horyzontalnego Strategii: współpraca wewnątrzregionalna.

Grupy docelowe

Nie dotyczy.

Oczekiwane rezultaty (miękkie i twarde):

Twardymi rezultatami projektu będą:

1. raporty z przeprowadzonych analiz i badań (**9 raportów**):

- identyfikacja podmiotów aktywnych na rynku pracy, zakresu ich działań – **raport I** (Wykonawca I),
- inwentaryzacja dostępnej informacji na temat parametrów rynku pracy oraz identyfikacja braków w tym zakresie – **raport II** (Wykonawca I),
- identyfikacja potrzeb co do zakresu oczekiwanej informacji o rynku pracy (badania fokusowe) – **raport III** (Wykonawca I),
- **opracowanie systemu zbierania, przetwarzania i udostępniania danych opisujących rynek pracy i zachodzące na nim zmiany – raport IV** (Wykonawca I),
- wyniki serii badań, których celem ma być szczegółowa diagnoza i analiza regionalnego rynku pracy w różnych jego aspektach – **raport V i VIII** (Wykonawca II),
- **opracowaniu metodologii prognozowania wybranych istotnych parametrów rynku**

- **pracy – raport VI** (Wykonawca I),
 - pierwszy (pilotażowy) raport wykorzystujący zasady systemu zbierania, przetwarzania i udostępniania danych opisujących rynek pracy i zachodzące na nim zmiany oraz metodologię prognozowania wybranych istotnych parametrów rynku pracy – **(raport VII)** (zespół ekspertów),
 - **raport całościowy** wykorzystujący zasady systemu zbierania, przetwarzania i udostępniania danych opisujących rynek pracy i zachodzące na nim zmiany oraz metodologię prognozowania wybranych istotnych parametrów rynku pracy – **(raport IX)** (zespół ekspertów),
2. raporty z działań warsztatowych zespołu ekspertów **(8 raportów)**:
 - w projekcie zaplanowano **8 spotkań warsztatowych** zespołu ekspertów – podsumowaniem każdego z nich będzie raport,
 - dodatkowym efektem (rezultatem) będzie opracowanie przez zespół ekspertów dwóch rocznych **planów badań diagnostycznych** (na rok 2010 i 2011),
 3. konferencje naukowe **(5 konferencji)** – z tego, pierwsza i dwie ostatnie organizowane przez zarządzających projektem a druga i trzecia przez wykonawców:
 - konferencja inauguracyjna projekt w tym powołanie grupy ekspertów – (zarządzający projektem),
 - konferencja prezentująca system zbierania, przetwarzania i udostępniania danych opisujących rynek pracy – (Wykonawca I),
 - konferencja prezentująca wyniki badań diagnostycznych (raport V) – (Wykonawca II),
 - konferencja prezentująca metodologię prognozowania zmian zachodzących na regionalnym rynku pracy a także wyniki pierwszych badań przeprowadzonych z wykorzystaniem tej metodologii (raport VII) – (zarządzający projektem),
 - konferencja prezentująca wyniki badań diagnostyczno-prognostycznych w roku 2010 (raport IX) oraz podsumowująca projekt – (zarządzający projektem),
 4. publikacje upowszechniające wyniki działań:
 - publikacja książkowa „Deficyty informacji o rynku pracy – koncepcja Programu monitorowania regionalnego rynku pracy” – (materiały pokonferencyjne),
 - publikacja książkowa „Śląski rynek pracy w roku 2009 – System zbierania, przetwarzania i udostępniania danych oraz metodologia prognozowania zmian zachodzących na regionalnym rynku pracy” – (materiały pokonferencyjne),
 - publikacja książkowa „Program monitorowania regionalnego rynku pracy – wyniki badań diagnostyczno-prognostycznych” – (materiały pokonferencyjne),
 - podręcznik „Metodologia prognozowania istotnych parametrów regionalnego rynku pracy”
 - broszury informacyjno-promocyjne Projektu – (4 edycje),
 5. strona internetowa projektu, na której między innymi będą publikowane wszystkie raporty z przeprowadzonych badań i analiz
- Do rezultatów miękkich projektu można zaliczyć:
- poszerzenie i pogłębienie wiedzy instytucji działających na regionalnym rynku pracy,
 - podniesienie efektywności oraz jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy,
 - lepsze dopasowanie świadczonych usług do wymogów popytowej strony rynku pracy,
 - rozwój systemu monitorowania i oceny skuteczności podejmowanych działań.

Sposób i zakres, w jakim realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celu/celów szczegółowych i oczekiwanych efektów realizacji (targetów) ustanowionych dla danego Priorytetu PO KL

Poprzez ukierunkowanie projektu na stworzenie i rozwój systemu monitorowania i prognozowania sytuacji na regionalnym rynku pracy, prowadzenie badań i analiz dotyczących popytu i podaży pracy w regionie, Projekt przyczynia się do realizacji **Celu szczegółowego 1: Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy Priorytetu VI PO KL.**

Ostateczny rezultat projektu – trwały system zbierania, przetwarzania i udostępniania danych opisujących rynek pracy oraz jednolita metodologia prognozowania wybranych parametrów rynku pracy przyczyni się do realizacji **podstawowego celu** projektu jakim jest podniesienie efektywności działań podejmowanych na rynku pracy przez różne instytucje.

Z punktu widzenia władz regionalnych i lokalnych, zbudowanie systemu ciągłego dostarczania aktualnej informacji dotyczącej rynku pracy jest niezbędne do prowadzenia polityki rozwoju województwa.

Realizacja Projektu **wniesie również znaczną wartość dodaną** dzięki:

- przyczynieniu się do wzmocnienia powiązań edukacji z potrzebami gospodarki i rynku pracy.
- wzmocnieniu partnerstwa różnych podmiotów w działaniach na rzecz regionalnego rynku pracy.

Szacowany budżet projektu (PLN)

Całkowity budżet projektu to: 4 196 333,00 PLN .

Budżet projektu w 2008 roku: 910 450,00 PLN .

IV.2 Projekty konkursowe

IV.2.1 Opis szczegółowych kryteriów wyboru projektów konkursowych wraz z uzasadnieniem, w tym wyboru projektów współpracy ponadnarodowej i projektów innowacyjnych¹⁹

A. Kryteria dostępu²⁰

I. Konkurs pilotażowy w roku 2007 (Podziałanie 6.1.1):

- 1.** Kryterium grupy docelowej: wsparcie kierowane do osób pozostających bez zatrudnienia (niezarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy).
- 2.** Kryterium wysokości finansowej projektu: minimum 50 000 zł.

II. Konkursy w roku 2008:

- 1.** Maksymalny okres realizacji projektu - 2 lata.
- 2.** Projekt powinien być realizowany na terenie województwa śląskiego.
- 3.** Dla projektów powyżej 200 000 PLN wnioskodawca (w przypadku partnerstw: lider partnerstwa) powinien spełniać **jeden** z poniższych warunków:
 - przychód (za przychód uznaje się również każdą dotację ze środków unijnych niezależnie od sposobu księgowania) wnioskodawcy w ostatnim lub obecnym roku obrachunkowym nie może być mniejszy niż 50% wartości projektu. W tym przypadku wartość projektu może wynieść do 200 % przychodów wnioskodawcy;
 - należy do sektora finansów publicznych.
- 4.** Minimalna wartość projektu: 50 000,00 zł (dotyczy działań 6.1 i 6.2).
- 5.** Maksymalna wartość projektu: 50 000,00 zł (dotyczy działania 6.3).

UZASADNIENIE:

I. Konkurs pilotażowy w roku 2007 (Podziałanie 6.1.1)::

Ad. 1 i Ad.2. Kryteria zgodne z Uchwałą Komitetu Monitorującego PO Kapitał Ludzki z dnia 26 października 2007 r. w sprawie zaopiniowania ogólnych i szczegółowych kryteriów wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.

II. Konkursy w roku 2008:

- Ad. 1.** Okres trwania projektów został ograniczony, co umożliwi lepsze dopasowanie zatwierdzonych do realizacji projektów do aktualnych potrzeb regionalnego rynku pracy.
- Ad. 2.** Realizacja projektów wyłącznie na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia (podział środków jest dokonywany zgodnie z algorytmem pomiędzy poszczególne województwa) oraz wynika z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa śląskiego.
- Ad. 3.** Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach zdecydował się ograniczyć dostęp do realizowania projektów powyżej 200 000 PLN tylko do beneficjentów posiadających odpowiednie przychody. Pozwoli to uniknąć problemowych sytuacji związanych z niedostatecznym dopasowaniem instytucjonalnym wnioskodawców do wielkości projektu.
- Ad. 4 i 5** – Zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL.

B. Kryteria strategiczne

Całkowita liczba premii punktowej za spełnienie wszystkich kryteriów strategicznych wynosi 20 punktów.

I. Konkurs pilotażowy w roku 2007 (Podziałanie 6.1.1):

Kryterium grupy docelowej: premiovane będą projekty, w ramach których wsparcie adresowane będzie do następujących grup osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy: osób niepełnosprawnych, osób po 45 roku życia, pozostających bez zatrudnienia oraz kobiet.

II. Konkursy w roku 2008:

Kryterium grupy docelowej:

- projekty skierowane do osób długotrwale bezrobotnych (40% z 20 punktów)

¹⁹ Nie dotyczy lat 2007 i 2008

²⁰ W przypadku wyodrębnienia przez Instytucję Pośredniczącą kryteriów o szczególnym znaczeniu dla osiągnięcia celów programowych, obok nazwy kryterium należy podać kwotę środków finansowych, jaka będzie zarezerwowana na realizację projektów, które spełniają te kryteria

- projekty skierowane do kobiet (30% z 20 punktów)
- projekty skierowane do osób powyżej 45 roku życia (30% z 20 punktów)

UZASADNIENIE:

I. Konkurs pilotażowy w roku 2007 (Poddziałanie 6.1.1):

Kryteria zgodne z Uchwałą Komitetu Monitorującego PO Kapitał Ludzki z dnia 26 października 2007 r. w sprawie zaopiniowania ogólnych i szczegółowych kryteriów wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.

II. Konkursy w roku 2008:

Przyznanie dodatkowych punktów (maksymalnie 20) w ramach kryteriów strategicznych dla powyższych grup docelowych wynika z faktu, że zostały one zidentyfikowane w diagnozie województwa śląskiego w 2007 roku jako grupy, które mają największe trudności na otwartym rynku pracy. W związku z tym kierowanie projektów do powyższych zbiorowości pozwoli objąć wsparciem najbardziej potrzebujących z punktu widzenia regionalnego rynku pracy.

IV.2.2 Tryb procedury konkursowej (otwarta/zamknięta) wraz z uzasadnieniem wyboru

I. Konkurs pilotażowy w roku 2007 (Poddziałanie 6.1.1):

Tryb procedury konkursowej: **ZAMKNIĘTY**

Uzasadnienie: Zamknięta forma naboru pozwoli na dokładniejsze oszacowanie planowanego poziomu kontraktacji jak również na zmotywowanie potencjalnych projektodawców do składania wniosków w określonym terminie, w początkowym okresie wdrażania.

II. Konkursy w roku 2008:

Tryb procedury konkursowej: **OTWARTY** (z wyjątkiem Poddziałania 6.1.2)

Uzasadnienie: W konkursie otwartym nabór wniosków i ich ocena prowadzone są w sposób ciągły. Taka sytuacja daje możliwość równomiernego rozłożenia pracy w Instytucji Organizującej Konkurs oraz jest korzystna dla beneficjentów. Wniosek po stwierdzeniu uchybień formalnych jest odrzucany, w konkursie otwartym beneficjent może ten wniosek poprawić i złożyć ponownie (w ramach dostępnej alokacji). W konkursie zamkniętym musiałby czekać na następny konkurs.

Tryb procedury konkursowej: **ZAMKNIĘTY** (tylko Poddziałanie 6.1.2)

Uzasadnienie: W przypadku dokładnie określonej grupy docelowej beneficjentów (31 Powiatowych Urzędów Pracy oraz WUP Katowice) już na etapie ogłaszania konkursu Instytucja Wdrażająca (IP2) dysponuje przybliżoną informacją odnośnie liczby projektów możliwych do realizacji. W tej sytuacji najbardziej racjonalnym rozwiązaniem jest formuła konkursu zamkniętego, który umożliwia przeprowadzenia oceny wszystkich wniosków o dofinansowanie projektów w tym samym czasie, w ramach jednego posiedzenia Komisji Oceny Projektów. Ponadto, mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia, precyzyjne określenie trwania konkursu wpływa mobilizująco na instytucje przygotowujące projekty.

IV.2.3 Kwartalny harmonogram ogłaszanych konkursów, alokacja finansowa na poszczególne konkursy

Alokacja na 2007 r :

Poddziałanie 6.1.1 - 4 000 000 PLN

W ramach konkursu pilotażowego (poddziałanie 6.1.1) przewiduje się ogłoszenie jednego konkursu zamkniętego w IV kwartale 2007 roku.

Alokacja na 2008 r.: 203 656 000 PLN

Działanie 6.1 – 159 156 000 PLN

Poddziałanie 6.1.1 – 28 500 000 PLN

Poddziałanie 6.1.2 – 17 800 000 PLN

Poddziałanie 6.1.3 – 112 856 000 PLN

Działanie 6.2 – 40 000 000 PLN

Działanie 6.3 – 4 500 000 PLN

W przypadku Działań 6.1, 6.2 i 6.3 (z wyjątkiem Poddziałania 6.1.2) zostanie ogłoszony jeden konkurs otwarty do wyczerpania całej alokacji przewidzianej na dany rok lub do zamknięcia konkursu uzasadnionej odpowiednią decyzją Instytucji Organizującej Konkurs. Posiedzenia Komisji Oceny Projektów odbywać się będą nie rzadziej niż co dwa miesiące.

W przypadku Poddziałania 6.1.2 planowane jest ogłoszenie jednego konkursu zamkniętego.

Ogłoszenie konkursów w ramach Priorytetu VI planowane jest na I i II kwartał 2008 r.

Okres kwalifikowalności wydatków:

Za kwalifikowane będą uznawane wydatki poniesione w okresie realizacji projektu (zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*), lecz nie wcześniej niż po złożeniu wniosku o dofinansowanie projektu do Instytucji Wdrażającej (z wyłączeniem poddziałania 6.1.3, w przypadku którego datą początkową kwalifikowalności wydatków będzie 1 stycznia 2008 r).

IV.2.4 Opis procedury wyboru projektów konkursowych wraz z listą wymaganych załączników do umowy o dofinansowanie projektu

1. Przygotowanie procedury konkursowej.
2. Ogłoszenie konkursu.
3. Nabór wniosków.
4. Ocena formalna.
5. Ocena merytoryczna.
6. Zatwierdzenie listy projektów przez Zarząd Województwa.
7. Negocjacje.
8. Podpisanie umowy o dofinansowanie projektu.

Wymagane załączniki do wniosku o dofinansowanie projektu:

1. Dokument umożliwiający ocenę sytuacji finansowej projektodawcy oraz partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie (nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych).
2. List intencyjny (przy projektach realizowanych w partnerstwie ponadnarodowym).

Wymagane załączniki do podpisania umowy o dofinansowanie projektu:

1. Potwierdzona za zgodność z oryginałem kopia statutu lub innego dokumentu stanowiącego podstawę prawną działalności Beneficjenta (projektodawcy) – nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych i uczelni wyższych.
2. Potwierdzona za zgodność z oryginałem kopia aktualnego wyciągu z Krajowego Rejestru Sądowego, innego właściwego rejestru (np. ewidencja działalności gospodarczej), lub innego dokumentu potwierdzającego formę i charakter prowadzonej działalności wraz z danymi osób upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Beneficjenta (projektodawcy);
3. Umowy z partnerami (jeśli projekt realizowany w partnerstwie z innymi podmiotami w tym umowa o partnerstwie ponadnarodowym);
4. Pełnomocnictwo do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie (załącznik wymagany, gdy umowa będzie podpisana przez osobę/y nie posiadające uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy);
5. Uchwałę właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego lub inny właściwy dokument organu, który: dysponuje budżetem wnioskodawcy (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;
6. Zaświadczenie z banku o posiadaniu wydzielonego rachunku do obsługi projektu;
7. Zaświadczenie o niekaralności dla osoby podpisującej umowę;
8. Poświadczona kopia decyzji o nadaniu Numeru Identyfikacji Podatkowej wnioskodawcy (jeśli dotyczy);
9. Poświadczona kopia decyzji o nadaniu numeru REGON wnioskodawcy (jeśli dotyczy);
10. Oświadczenie wnioskodawcy dotyczące propozycji zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu (w przypadku projektów powyżej 1 mln zł.);
11. Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT (*nie dotyczy sytuacji, gdy Beneficjent nie będzie kwalifikował kosztu podatku VAT*).

V. Projekty innowacyjne i ponadnarodowe

V.1 Projekty innowacyjne²¹

Nie dotyczy

²¹ Nie dotyczy lat 2007 i 2008

V.1.1 Tematy dla projektów innowacyjnych Nie dotyczy
V.1.2 Oczekiwane efekty realizacji projektów innowacyjnych Nie dotyczy
V.1.3 Typy beneficjentów/projektodawców Nie dotyczy
V.2 Projekty ponadnarodowe
V.2.1 Typy projektów ponadnarodowych lub projektów z komponentem ponadnarodowym Realizacja projektów konkursowych z komponentem ponadnarodowym zgłaszanych jako zmiana do projektu możliwa będzie pod warunkiem dostępności środków finansowych.
V.2.2 Obszary, w ramach których realizowane będą projekty ponadnarodowe Nie dotyczy
V.2.3 Oczekiwane efekty realizacji projektów ponadnarodowych Nie dotyczy
V.2.4 Typy beneficjentów/projektodawców Nie dotyczy

Miejsce, data 6 czerwca 2008r.
Pieczeń i podpis osoby upoważnionej